

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/193/2018
Identifikačné číslo spisu:	3714212559
Dátum vydania rozhodnutia:	26.08.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. Mária Trubanová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:3714212559.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne S. B., bývajúcej v O., zastúpenej JUDr. Tomášom Pukajom, advokátom, s o sídlom v Dolnom Kubíne, Samuela Nováka 1572, proti žalovanému Q. D., bývajúcemu v V., zastúpenému Advokátskou kanceláriou ŠKODLER & PARTNERS, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Dobšinského 12, IČO: 47 238 232, o zaplatenie 3 220 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Považská Bystrica pod sp. zn. 8C/97/2015, o dovolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 30. novembra 2017 sp. zn. 19Co/317/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalobkyňa má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Považská Bystrica (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) uznesením z 2. septembra 2016 č. k. 8C/97/2015-156 v spojení s opravným uznesením okresného súdu z 29. júna 2017 č. k. 8C/97/2015-167 v spojení s opravným uznesením okresného súdu z 10. augusta 2017 č. k. 8C/97/2015-170 rozhodol, že žalovaný má nárok na náhradu trov konania voči žalobkyni vo výške 70 %; štát má nárok voči žalobkyni na náhradu trov konania vo výške 85 % a štát má nárok voči žalovanému na náhradu trov konania vo výške 15 %. V odôvodnení uznesenia po právnej stránke aplikoval § 218 ods. 1, § 255 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku zákona č. 160/2015 Z.z. účinného od 1. júla 2016 (ďalej len „CSP“), § 259 CSP a § 470 CSP. Uviedol, že žalobkyňa sa žalobou domáhala zaplatenia sumy 3 220 eur a súd jej žalobe vyhovel čiastočne tak, že uložil žalovanému povinnosť zaplatiť jej 483 eur, teda mala úspech čo do 15 % predmetu konania. Vo zvyšnej časti 2 737 eur (85 %) súd žalobu zamietol, v tejto časti bol teda úspešný žalovaný. Čistý úspech žalovaného tak bol 70 % (85-15). Preto aj súd priznal žalovanému podľa pomeru úspechu nárok na náhradu trov konania voči žalobkyni vo výške 70 %. V priebehu konania vznikla štátu povinnosť nahradiť trovy dokazovania, a to v súvislosti s uplatnenými odmenami znalcov ustanovených v tomto konaní. Keďže strany sporu nezložili preddavky na znalečné, odmena znalcom je vyplácaná z rozpočtových prostriedkov, ktoré podľa dôvodovej správy CSP má sa riadiť ustanovením § 259 CSP. Na tieto trovy má nárok štát, a to

voči stranám sporu podľa pomeru k ich úspechu. Žalobkyňa mala neúspech čo do 85 % predmetu konania, preto štát má voči nej nárok na náhradu trov hradených z rozpočtových prostriedkov pomerne, teda 85 %. Je síce pravda, že žalobkyňa je oslobodená od platenia súdnych poplatkov, toto oslobodenie sa však vzťahuje len na platenie súdnych poplatkov, nie trov konania vyplácaných z rozpočtových prostriedkov. Ustanovenie § 148 veta druhá O.s.p. (zákona č. 99/1963 Z.z. účinného do 30. júna 2016 - poznámka dovolacieho súdu) nemá svoj ekvivalent v novej úprave civilného konania, teda súd neprihliada na jej majetkové a zárobkové pomery, čo znamená, že neprihliada na to, či u nej boli alebo sú predpoklady na oslobodenie od súdnych poplatkov. Žalovaný nemal úspech čo do predmetu konania v rozsahu 15 %, preto štát má voči nemu nárok na náhradu trov hradených z rozpočtových prostriedkov pomerne, teda 15 %. O výške náhrady trov konania rozhodol v zmysle § 262 ods. 2 CSP.

2. Krajský súd v Trenčíne (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyne uznesením zo dňa 30. novembra 2017 č. k. 19Co/317/2017-173 uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku o nároku žalovaného na náhradu trov konania voči žalobkyni zmenil tak, že žalobkyňa má voči žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v plnom rozsahu z prisúdenej sumy 483 eur; uznesenie súdu prvej inštancie vo výrokoch o trovách štátu zmenil tak, že štát má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %; žalobkyňa má voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Po právnej stránke poukázal na § 251, § 255 ods. 1 a 2, § 259, § 470 ods. 2 CSP. Uviedol, že žalobkyňa v danej veci mala plný úspech čo do základu uplatneného nároku, čo vyplýva aj z rozsudku súdu prvej inštancie zo dňa 29. júna 2016 č. k. 8C/97/2015-152, ktorým bola uložená povinnosť žalovanému uhradiť žalobkyni sumu 483 eur s 5,05 % úrokom z omeškania od 4. decembra 2014 do zaplatenia. Výška plnenia závisela od znaleckého posudku podaného na základe nariadenia znaleckého dokazovania. Odvolací súd je toho názoru, že pokiaľ žalobkyňa bola plne procesne úspešná čo do základu a výška plnenia, vyplývajúca z toho jej procesného úspechu, závisela od znaleckého posudku, žalobkyňa má právo na plnú náhradu trov konania z prisúdenej sumy. K tvrdeniu žalovaného, že lekár, ktorého žalobkyňa požiadala pred podaním žaloby o bodové ohodnotenie (Q. V., všeobecný lekár pre dospelých), nebol oprávnený vystaviť žalobkyni hodnotenie bolestného, keďže nemal špecializáciu v špecializovanom odbore neurochirurgia, odvolací súd uviedol, že podľa § 2 ods. 3 písm. d/ zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia posudzujúci lekár je lekár, ktorý naposledy liečil poškodeného v súvislosti s poškodením na zdraví a podľa § 7 ods. 1 toho istého zákona lekárske posudky spracúva posudzujúci lekár a vydáva zdravotnícke zariadenie, ktorého posudzujúci lekár vypracoval lekárske posudky. Len ak je posudzujúcim lekárom lekár zariadenia ústavnej zdravotnej starostlivosti, lekárske posudky posudzuje primár príslušného oddelenia alebo prednosta príslušnej kliniky zdravotníckeho zariadenia alebo jeho zástupca, pokiaľ rozsah následkov presahuje 200 bodov. Zákon teda neustanovuje (s výnimkou choroby z povolania) špecializáciu lekára, ktorý vystavuje lekárske posudky. Pokiaľ bola žalobkyňa naposledy v liečení všeobecného lekára, nie je vylúčené, aby lekárske posudky vydal všeobecný lekár. K náhrade trov konania štátu odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie správne aplikoval § 259 CSP, a to voči stranám sporu podľa pomeru ich úspechu. Vzhľadom k tomu, že odvolací súd odlišne posúdil úspech strán v spore, bolo však potrebné zmeniť aj výrok o nároku štátu na náhradu trov konania, a to tak, že vzhľadom k úspešnosti žalobkyne v rozsahu 100 %, štát má nárok na náhradu trov voči neúspešnému žalovanému v plnom rozsahu. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, § 396 ods. 1 a § 262 ods. 2 CSP.

3. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie elektronicky autorizované podľa osobitného predpisu. Uviedol, že odvolací súd vec nesprávne právne posúdil a rozhodnutie záviselo od otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Konštatoval, že zo znaleckých posudkov vyplýva, že posledným lekárom, ktorý žalobkyňu na diagnózu liečil bol Q. O. dňa 18. júla 2014. Podľa jeho názoru ustanovenie § 2 ods. 3 písm. d/ zákona č. 437/2004 Z.z. je potrebné vykladať tak, že posudzujúcim lekárom, ktorý naposledy liečil poškodeného v súvislosti s poškodením na zdraví, sa rozumie posledný lekár so špecializáciou príslušnou na liečbu poškodenia zdravia, ktorý naposledy liečil poškodeného v súvislosti s poškodením na zdraví. Lekárske posudky o bolestnom vyhotovené Q. V. s poukazom na vyššie uvedené nemožno považovať za relevantný podklad, z ktorého bolo možné zodpovedne vyvodiť výšku nároku na náhradu škody na zdraví. Žalobkyňa,

zastúpená advokátom, pri podaní žaloby neuniesla dôkazné bremeno v časti výšky škody, keďže túto nepreukazovala lekárske posudkom vydaným lekárom s príslušnou špecializáciou, čo sa v konečnom dôsledku preukázalo znaleckým dokazovaním, keď namiesto hodnotenia bolestného v rozsahu 400 bodov vydaného nepríslušným lekárom, bolo bolestné znalcom stanovené v rozsahu 30 bodov. V dôsledku jej konania bol nárok zjavne nadhodnotený. Záverom dodal, že by bolo nespravodlivé, aby žalovaný, ktorý od začiatku poukazoval na nesprávnosť lekárskeho posudku o bolestnom, ktorý čo do výšky uplatňovaného nároku bol v konaní úspešný, bol zaviazaný na náhradu trov konania. Žiadal rozhodnutie krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

4. Žalobkyňa v písomnom vyjadrení k dovolaniu navrhla dovolanie žalovaného odmietnuť.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolačný súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP), viazaný dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP), skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 419 CSP).

6. V zmysle § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

9. Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolačný dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 1 CSP).

10. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolačný dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

11. Dovolačný súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolačím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (por. § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v

dovolání uplatneným dovolacím důvodom.

12. V danom prípade po právoplatnosti rozsudku vo veci samej súdy nižšej inštancie (okresný a krajský súd) rozhodovali samostatne o náhrade trov konania. Dovolateľ v dovolaní výslovne uviedol, že „odvolací súd vec nesprávne právne posúdil a rozhodnutie záviselo od otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená“, teda prípustnosť podaného dovolania vyvodil z § 421 ods. 1 písm. b/ CSP.

13. V zmysle § 421 ods. 2 CSP však platí, že dovolanie v prípadoch uvedených v ods. 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/ CSP.

14. Odvolanie je prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie o nároku na náhradu trov konania (§ 357 písm. m/ CSP).

15. Z citovaných ustanovení vyplýva, že prípustnosť dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu o trovách konania, ktorú dovolateľ vyvodzuje z § 421 ods. 1 CSP, je vylúčená ustanovením § 421 ods. 2 CSP. Aj Ústavný súd Slovenskej republiky zastáva názor, že podľa CSP nie je prípustné dovolanie proti uzneseniu o trovách konania (porovnaj bod 27. jeho uznesenia z 8. februára 2017 sp. zn. I. ÚS 56/2017).

16. Vzhľadom na to, že dovolanie žalovaného podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP prípustné nie je, najvyšší súd ho odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP bez toho, aby sa zaoberal dôvodnosťou podaného dovolania.

17. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

18. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.